

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. KO-09863/2014-ERU

V Praze dne 24. října 2014

Č. j. 09863-3/2014-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vedeném pod sp. zn. KO-09863/2014-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **Licehamr s.r.o.**, se sídlem Jiříčkové 3072/2, Praha – Záběhlice, PSČ: 106 00, IČ: 241 99 508, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost Licehamr s.r.o., se sídlem Jiříčkové 3072/2, Praha – Záběhlice, PSČ: 106 00, IČ: 241 99 508, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), prováděl dne 21. října 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území města Strakonice, v areálu průmyslové zóny Na Jelence, zemní práce související s realizací stavby „E6.1 Kanalizace - I. část“ a „Splašková kanalizace“ pomocí strojního mechanismu (bagru), při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE dn 225, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení, společnosti Licehamr s.r.o., se sídlem Jiříčkové 3072/2, Praha – Záběhlice, PSČ: 106 00, IČ: 241 99 508, za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč** (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 23314.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení, společnosti Licehamr s.r.o., se sídlem Jiříčkové 3072/2, Praha – Záběhllice, PSČ: 106 00, IČ: 241 99 508, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 23314.

Odůvodnění:

I. Úvod

Dne 6. června 2014 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením oznámení o zahájení kontroly podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), kontrolu dodržování ustanovení ust. § 68 energetického zákona, v důsledku poškození středotlaké plynovodní přípojky PE dn 32 dne 21. října 2013 v obci Strakonice, v areálu průmyslové zóny Na Jelence. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na základě kterých vyhotovil dne 21. května 2014 Protokol o kontrole č. K016714, č. j. 05325-4/2014-ERU. Kontrolovaná osoba neuplatnila vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole žádné námítky. Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spisu sp. zn. KO-05325/2014-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 23. října 2014, o čemž byl vyhotoven záznam o vložení do spisu č. j. 09863-2/2014-ERU, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustila společnost Licehamr s.r.o., se sídlem Jiříčkové 3072/2, Praha – Záběhllice, PSČ: 106 00, IČ: 241 99 508 (dále jen „účastník řízení“), přičemž i ostatní skutečnosti jsou dostatečně zjištěny, a přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Kontrolním šetřením bylo zjištěno, že investorem stavby „E6.1 Kanalizace - I. část“ a „Splašková kanalizace“ bylo Město Strakonice, hlavním dodavatelem stavby Silnice Klatovy, a. s., subdodavatelem společnost Trkovsky s. r. o., která uzavřela dne 14. srpna 2013 smlouvu o dílo č. [REDAKCE] na realizaci stavebních prací souvisejících se stavbou „E6.1 Kanalizace - I. část“ a „Splašková kanalizace“ s účastníkem řízení.

Dne 15. srpna 2013 bylo mezi subdodavatelem, společností Trkovsky s. r. o., a účastníkem řízení předáno staveniště, o čemž byl sepsán Protokol o předání staveniště. Současně byla zhotoviteli díla předána projektová dokumentace, vytyčení sítí a geodetické vytyčení. Pracovní kopie projektové dokumentace, resp. výřezu z projektové dokumentace,

se zakresleným vedením plynárenského zařízení, byla v průběhu stavby poškozena a další kopii účastník řízení neměl k dispozici.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa z příslušné projektové dokumentace, z Protokolu o předání staveniště ze dne 15. srpna 2013 a z Vyjádření o existenci plynárenského zařízení vydaného dne 24. ledna 2013. Vytyčení plynárenského zařízení pak bylo provedeno v zájmovém území výstavby prokazatelně (barvou) na osu potrubí dne 1. července 2013.

Dne 21. října 2013 došlo v katastrálním území města Strakonice, v areálu průmyslové zóny Na Jelence, v souvislosti s prováděním zemních prací k poškození středotlakého plynovodu PE dn 225. K poškození plynárenského zařízení došlo při výkopu prováděném pomocí strojního mechanismu - bagru. Účastník řízení uvedl, že obsluha bagru přehlédla v průběhu stavby poničené vytyčení plynárenského zařízení a lžicí bagru poškodila plynárenské zařízení. Dne 4. září 2014 zaslal účastník řízení Úřadu vyjádření, ve kterém uvádí, že provedené vytyčení bylo z důvodu pohybu strojů na stavbě a vlivem špatného počasí dosti poničeno. Poškození plynovodu bylo tak malé, že téměř nedošlo k žádnému úniku a nemuseli být odpojeni žádní odběratelé. Rozsah poškození byl velikosti špendlíkové hlavičky a na potrubí nebyla ani znát rýha od zubu lžice bagru. Dle názoru účastníka řízení se mezi potrubí dostal do lžice kámen, který nešťastnou náhodou plynovod poškodil. V důsledku poškození došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém množství 30 m³ po dobu 30 minut, avšak nedošlo k přerušení dodávky plynu žádnému konečnému zákazníkovi.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo účastníkem řízení bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci distribuční soustavy, který o události ze dne 21. října 2013 pořídil Zápis o narušení ochranného pásma plynárenského zařízení a bezpečnostního pásma plynového zařízení. Veškeré náklady spojené s opravou a s únikem plynu se společnost Licehamr s. r. o. zavázala uhradit.

III. Právní hodnocení

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval správním deliktem ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona. Toto ustanovení tak představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu, a to tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona s použitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 větu druhou energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně) vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl dne 21. října 2013 v katastrálním území města Strakonice, v areálu průmyslové zóny Na Jelence, zemní práce související s realizací stavby „E6.1 Kanalizace - I. část“ a „Splašková kanalizace“ pomocí strojního mechanismu (bagru), při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu.

Z Protokolu o kontrole č. 016714 ze dne 24. července 2014 vyplývá, že účastníkovi řízení bylo dne Protokol o předání staveniště. Současně byla zhotoviteli díla předána projektová dokumentace, vytyčení sítí a geodetické vytyčení. Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa z příslušné projektové dokumentace, z Protokolu o předání staveniště a z geodetického vytyčení. Přesné vytyčení polohy plynárenského zařízení bylo provedeno dne 1. července 2013 v terénu a vizuálně vyznačeno barvou. Účastník řízení prováděl výkop v ochranném pásmu pomocí strojního mechanismu – bagru, když obsluha bagru přehlédla v průběhu stavby poničené vytyčení plynárenského zařízení a lžicí bagru toto zařízení poškodila. Správní orgán k tomu podotýká, že účastník řízení v případě nezřetelného vytyčení nebo nejasností ve vytyčení měl povinnost vyžádat si upřesnění od správce distribuční soustavy plynárenského zařízení. Správní orgán má za nesporné, že účastník řízení v ochranném pásmu plynárenského zařízení prováděl zemní práce pomocí strojního mechanismu, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE dn 225.

Účastník řízení prováděl dne 21. října 2013 zemní práce v zájmovém území výstavby, ve kterém bylo provedeno vytyčení plynárenského zařízení. Účastník řízení tak věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení a že se musí chovat určitým způsobem. Přesto takto nepostupoval a vykonával zemní práce pomocí strojního mechanismu - bagru.

Lze proto konstatovat, že účastník řízení svým postupem porušil zákaz poškození plynárenského zařízení při provádění jakýchkoliv činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán na základě výše uvedeného zjistil a prokázal, že účastník řízení v rozporu s ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona prováděl dne 21. října 2013 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území města Strakonice, v areálu průmyslové zóny Na Jelence, zemní práce související s realizací stavby „E6.1 Kanalizace - I. část“ a „Splašková kanalizace“ pomocí strojního mechanismu (bagru), při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE dn 225, a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně.

Správní orgán tak má na základě výše uvedeného za prokazané, že byly naplněny formální znaky deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky uvedeného deliktu.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007 sp. zn.: 8 As 17/2007-135 vyplývá, že Aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti ve vztahu k porušené povinnosti, stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. V daném případě účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, přičemž způsobil únik zemního plynu v objemu 30 m³. V důsledku poškození plynovodu nebyla přerušena dodávka plynu žádnému konečnému odběrateli. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost takového jednání, spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenského zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ustanovení § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Například pokud by práce byly prováděny ručně s maximální opatrností a v souladu s podmínkami stanovenými podle ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Z podkladů shromážděných v řízení nicméně existence takových okolností nevyplývá a účastník řízení existenci takových okolností ani netvrdil.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

IV. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolností, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto správního deliktu.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. Ve správním řízení bylo zjištěno, že existence plynárenského zařízení byla účastníku řízení známa z příslušné projektové dokumentace, z Protokolu o předání staveniště ze dne 15. srpna 2013 a z Vyjádření o existenci plynárenského zařízení vydaného dne 24. ledna 2013. Vytyčení plynárenského zařízení pak bylo provedeno v zájmovém území výstavby prokazatelně (barvou) na osu potrubí dne 1. července 2013. Účastník řízení tak věděl, že se nachází v ochranném pásmu plynárenského zařízení a že se musí chovat určitým způsobem, např. že musí být práce v ochranném pásmu prováděny pouze ručně. Přesto účastník řízení takto nepostupoval a práce v ochranném pásmu vykonával pomocí strojního mechanismu. Takový postup účastníka řízení byl správním orgánem shledán jako okolnost, která závažnost správního deliktu zvyšuje, a proto jej správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnost.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníku řízení je vytýkáno, že poškodil středotlaký plynovod PE dn 225, přičemž došlo k úniku zemního plynu do ovzduší v celkovém objemu 30 m³. V důsledku poškození zařízení plynárenské distribuční soustavy nedošlo k přerušení dodávky plynu žádnému konečnému zákazníkovi. Tyto údaje vypovídají o nízké energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení narušil, a správní orgán k této skutečnosti při stanovení výše pokuty přihlédl jako k výrazně polehčující okolnosti.

V neposlední řadě se Úřad zabýval taktéž zjištěnou délkou trvání protiprávního stavu. V důsledku poškození výše uvedeného plynárenského zařízení došlo v konečném důsledku k úniku zemního plynu do ovzduší v celkové délce trvání po dobu 30 minut. Tuto skutečnost však nemohl účastník řízení více ovlivnit, neboť vzniklé poškození předmětného zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Ke skutečnosti, že došlo k bezprostřednímu nahlášení poškození

předmětného zařízení, bylo přihlédnuto při stanovení výše pokuty také jako k polehčující okolnosti.

Za polehčující okolnost správní orgán považuje i to, že se účastník řízení zavázal vzniklou škodu uhradit.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Úřadu. Lze tak říct, že účastník řízení porušil tento právní předpis poprvé, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní, a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 5 000 Kč, tj. při samé dolní hranici zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře pachatele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byl pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Toho je schopná jen v případě, že je natolik významná pro daného rušitele (účastníka řízení), že se mu porušení právních povinností v ostatních případech nevyplatí. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany. Pokuta ve výši 5 000 Kč tyto požadavky splňuje.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona byla výše sankce stanovena na částku 5 000 Kč tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán proto považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu, upraveného energetickým zákonem, a zároveň ji považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi řízení, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Příkaz, proti němuž nebude podán odpor v uvedené zákonné lhůtě, se stává pravomocným v souladu s tímž ustanovením.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
sekce kontroly